

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 476/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. M., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 918/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2010 doručená sťažnosť Ing. R. M., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 918/97.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 918/97 podaním doručeným okresnému súdu 5. júna 1997 domáhal „určenia neplatnosti“ rozsudku sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997 vyhláseného okresným súdom a zároveň sa týmto podaním domáhal vylúčenia sudkyne okresného súdu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia v tej istej veci vedenej pod sp. zn. 17 C 896/93. Podľa tvrdení sťažovateľa aj napriek viacerým sťažnostiam na prieťahy v konaní dosiaľ nedostal žiadne „priame vybavenie“ a okresný súd vo veci ostal nečinný až doteraz.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Vo veci som dňa 29. 12. 1997 obdržal list predsedu Okresného súdu v Žiline... pod sp. zn. Spr. 3178/97, na ktorom je dátum 18. 12. 1997 a je označený ako „odpoveď na podanie zo dňa 27. 11. 1997“, v tomto liste mi predseda senátu o. i. oznamuje, že moje podanie z 5. 6. 1997 považuje „ako nový návrh“.

Listom z 5. 1. 1998, č. k. Nc 918/97 ma súd vyzval dostaviť sa na súd vo veci „neúplného podania“. V určený deň som sa dostavil na súd...

Na skutočnosť, že moje podanie zo dňa 5. 6. 1997 má všetky náležitosti podľa § 42 ods. 3 OSP som súdu poukázal podaním zo dňa 18. 1. 1998 a v ďalšom podaní súdu z 12. 10. 1998 som poukázal na zbytočné prieťahy zo strany súdu vo veci samej.

Keďže súd vo veci samej zostal nečinný po viac ako 6 rokov, podal som ďalšiu sťažnosť pre zbytočné prieťahy Ministerstvu spravodlivosti SR listom z 18. 9. 2003, na čo mi toto ministerstvo odpovedalo listom č. 1131702003-51/1560-C zo dňa 13. 10. 2003 iba oznámením, že moje podanie postupujú na priame vybavenie predsedovi Okresného súdu v Žiline.

Keďže od podania žaloby (5. 6. 1997) uplynulo už viac ako 13 rokov bez toho, aby vo veci učinil súd akékoľvek rozhodnutie, mám obavy, že napriek už podaným sťažnostiam nedomôžem sa na súde spravodlivosti a svojho práva, a práva na konania bez zbytočných prieťahov, cítim sa morálne aj materiálne poškodený a žiadam týmto aj o priznanie primeraného finančného zadostučinenia, ktorého výšku odvodzujem od výšky ceny nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania 17 C 896/93...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„I. Právo sťažovateľa, aby jeho vec bola prejednaná bez zbytočných prietahov podľa čl. 48, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní pred Okresným súdom v Žiline, č. k. Nc 918/97 bolo porušené.

II. Sťažovateľovi priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 25 964,74 EUR.“

Na záver sťažovateľ uviedol:

„Zároveň si dovoľujem, ako 71-ročný starobný dôchodca, požiadať, aby mi súd ustanovil zástupcu v konaní pred ním, ak je to nevyhnutné.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom tvrdené porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 918/97.

Z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. **Nc 918/97** pre posúdenie možného prijatia sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd zistil, že v označenom konaní okresný súd konal o návrhu sťažovateľa doručenom okresnému súdu 5. júna 1997, ktorým sa sťažovateľ domáhal, aby okresný súd vylúčil z prerokovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 17 C 896/93 zákonnú sudkyňu, pričom svoju žiadosť odôvodnil tým, že mu zákonná sudkyňa okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 896/93 neumožnila konfrontáciu so svedkyňou, text zápisnice po výpovedi žalovanej diktovala slovami, ktoré táto nevyriekla, výpovede účastníkov „*komolila*“, uvádzala ich do zápisnice s opačným zmyslom, a tak pojednávanie viedla tendenčne nadržíavaním žalovanej strane. Sťažovateľ v predmetnom podaní tiež uviedol, že konajúca sudkyňa nebola na vyhlásenie rozsudku sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997 pripravená a rozsudok po jeho vyhlásení nijako neodôvodnila. Okrem toho sťažovateľ v predmetnom podaní uviedol, že ho predkladá „... *aj ako žalobu o neplatnosť vyhlásenia rozsudku vo veci 17 C 896/93*“.

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. **17 C 896/93** pre posúdenie možného prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistil, že predmetné konanie bolo konaním o žalobe sťažovateľa a spol. o neplatnosť kúpnej zmluvy z 18. apríla 1969, pričom rozsudkom č. k. 17 C 896/93-60 zo 4. júna 1997 okresný súd žalobu sťažovateľa a spol. v celom rozsahu zamietol. Sťažovateľ a spol. podaním doručeným okresnému súdu 18. novembra 1997 podali proti uvedenému rozsudku odvolanie, v ktorom okrem iného uviedli:

„Za obzvlášť závažnú okolnosť v tomto smere považujeme skutočnosť, že predsedníčka senátu... nevyhlásila rozsudok spôsobom, ktorý vyžaduje zákon v § 156, ods. 1. OSP: rozsudok nebol vyhlásený verejne, keďže oznámila len vo svojej kancelárii, č. dv. 16 a vôbec neuviedla odôvodnenie rozsudku. Aj pre túto skutočnosť, ako domnievame, platí ustanovenie § 40, ods. 1 OZ o neplatnosti právneho úkonu ak nebol vykonaný spôsobom, ktorý vyžaduje zákon. Táto skutočnosť bola podnetom pre žalobu pod 2/ na

podanie osobitného návrhu Okresnému súdu v Žiline dňa 5. 6. 1997 v predmetnej veci o neplatnosť vyhlásenia rozsudku (žaloba) a 2. návrhu na vylúčenie sudcu...“

V dôsledku odvolania sťažovateľa a spol. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Co 1594/98 z 3. decembra 1998 potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997, pričom obidva tieto rozsudky nadobudli právoplatnosť 8. februára 2000.

Podľa § 204 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vyhlásenia rozsudku sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997 bolo možné odvolanie odôvodniť akoukoľvek nesprávnosťou napádaného rozhodnutia alebo postupu prvostupňového súdu.

Vzhľadom na uvedené vychádzajúc zo všeobecne platnej zásady, že podania sa posudzujú podľa ich obsahu, a nie podľa ich označenia, ústavný súd ustálil, že sťažovateľ sa podaním doručeným okresnému súdu 5. júna 1997, o ktorom okresný súd konal pod sp. zn. Nc 918/97, domáhal v podstate tohto istého nároku, akého sa domáhal aj odvolaním proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997, pričom v obidvoch prípadoch sťažovateľ sledoval rovnaký cieľ, a to zrušenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997. Tento nárok sťažovateľ odôvodňoval jednak samotnou ním tvrdenou vecnou nesprávnosťou tohto rozsudku, nesprávnosťou v postupe zákonnej sudkyne pri jeho vyhlásení, ako aj v postupe, ktorý jeho vyhláseniu predchádzal.

Z hľadiska Občianskym súdnym poriadkom predvídaných prostriedkov na dosiahnutie sťažovateľom sledovaného cieľa, ktorým bolo zrušenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997, možno za efektívny právny prostriedok považovať práve sťažovateľom podané odvolanie ako riadny opravný prostriedok, na základe ktorého v prípade uznania opodstatnenosti sťažovateľom a spol. uvádzaných dôvodov odvolacím súdom mohlo dôjsť k zrušeniu napadnutého rozsudku sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997 a zároveň k rozhodnutiu o tom, že konajúca sudkyňa okresného súdu je vylúčená z ďalšieho prerokovania a rozhodovania vo veci. To, že sťažovateľ a spol. neboli v konaní o ich odvolaní úspešní, ešte nemôže viesť ku konštatovaniu, že tento riadny opravný prostriedok nebol, resp. nemohol byť efektívnym nástrojom na dosiahnutie sťažovateľom sledovaného

cieľa a že tohto cieľa by sa sťažovateľ mohol domôcť v konaní o jeho návrhu doručenom okresnému súdu 5. júna 1997, o ktorom okresný súd konal pod sp. zn. Nc 918/97.

Aj keď okresný súd podanie sťažovateľa doručené 5. júna 1997 (sp. zn. Nc 918/97) pripojil k spisu vedenému pod sp. zn. 17 C 896/93 až 8. novembra 1999, t. j. už po rozhodnutí krajského súdu z 3. decembra 1998 o odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997, vzhľadom na identickosť dôvodov uvádzaných sťažovateľom tak v jeho odvolaní proti rozsudku sp. zn. 17 C 896/93 zo 4. júna 1997, ako aj v jeho podaní doručenom okresnému súdu 5. júna 1997, o ktorom okresný súd konal pod sp. zn. Nc 918/97, ktorými sťažovateľ sledoval rovnaký zámer, možno ustáliť, že sťažovateľ vediac o tom, ako bolo rozhodnuté o jeho odvolaní, mohol rozumne očakávať, ako bude rozhodnuté aj o jeho podaní doručenom okresnému súdu 5. júna 1997. Z tohto hľadiska sa „vyčkávanie“ sťažovateľa na rozhodnutie vo veci jeho podania doručeného okresnému súdu 5. júna 1997 javí ako účelové, pretože sám sťažovateľ vyvolal duplicitné konania, pričom skončením jedného z nich mohol predvídať spôsob skončenia, resp. vybavenia aj druhého konania.

S ohľadom na už uvedenú zásadu, že podania účastníkov súdnych konaní je potrebné posudzovať podľa ich obsahu, a nie podľa ich „technického“ označenia, ústavný súd dospel k záveru, že meritórnemu vybaveniu podania sťažovateľa doručeného okresnému súdu 5. júna 1997 bráni zákonná prekážka spočívajúca už v právoplatnom rozhodnutí o obsahovo identickom odvolaní sťažovateľa (*res iudicata*), takže ide o taký procesný stav, keď je vylúčené, aby okresný súd v súvislosti s vybavením podania sťažovateľa doručeného 5. júna 1997 porušoval sťažovateľom označené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okrem uvedeného ústavný súd poznamenáva, že napadnuté konanie sťažovateľa je vedené v registri „Nc“, teda ide o právne a skutkovo nejasné podanie, pričom ústavný súd pripomína, že aj aplikácia čl. 48 ods. 2 ústavy predpokladá perfektný návrh, o čo v danom prípade nejde. Inak povedané, napadnuté nejasné podanie na čl. 48 ods. 2 ústavy v okolnostiach prípadu ani nie je akceptovateľné.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, v postupe ktorého vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Z uvedených dôvodov ústavný súd s poukazom na ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

Ústavný súd tiež podotýka, že vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo tiež bez právneho dôvodu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2010